

Ἀπολυτίκιο

Ἦχος γ'. Θείας πίστεως

Δόξαν ρέουσαν, ὑπεριδοῦσα, νύμφη ἄμωμος,
ᾧφθης Κυρίου, δι' ἀσκήσεως Ὅσια ἐκλάμφασα·
ὡς οὖν Εἰρήνην τυχοῦσα τοῦ πόθου σου, ἐν ὁμο-
νοίᾳ ἡμᾶς διαφύλαττε, ἀξιάγαστε, Χριστῷ τῷ
Θεῷ πρεσβεύουσα, δωρήσασθαι ἡμῖν τό μέγα
ἔλεος.

ΕΓουριώτη

Η ΑΓΙΑ ΕΙΡΗΝΗ
Η ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΤΟΥ

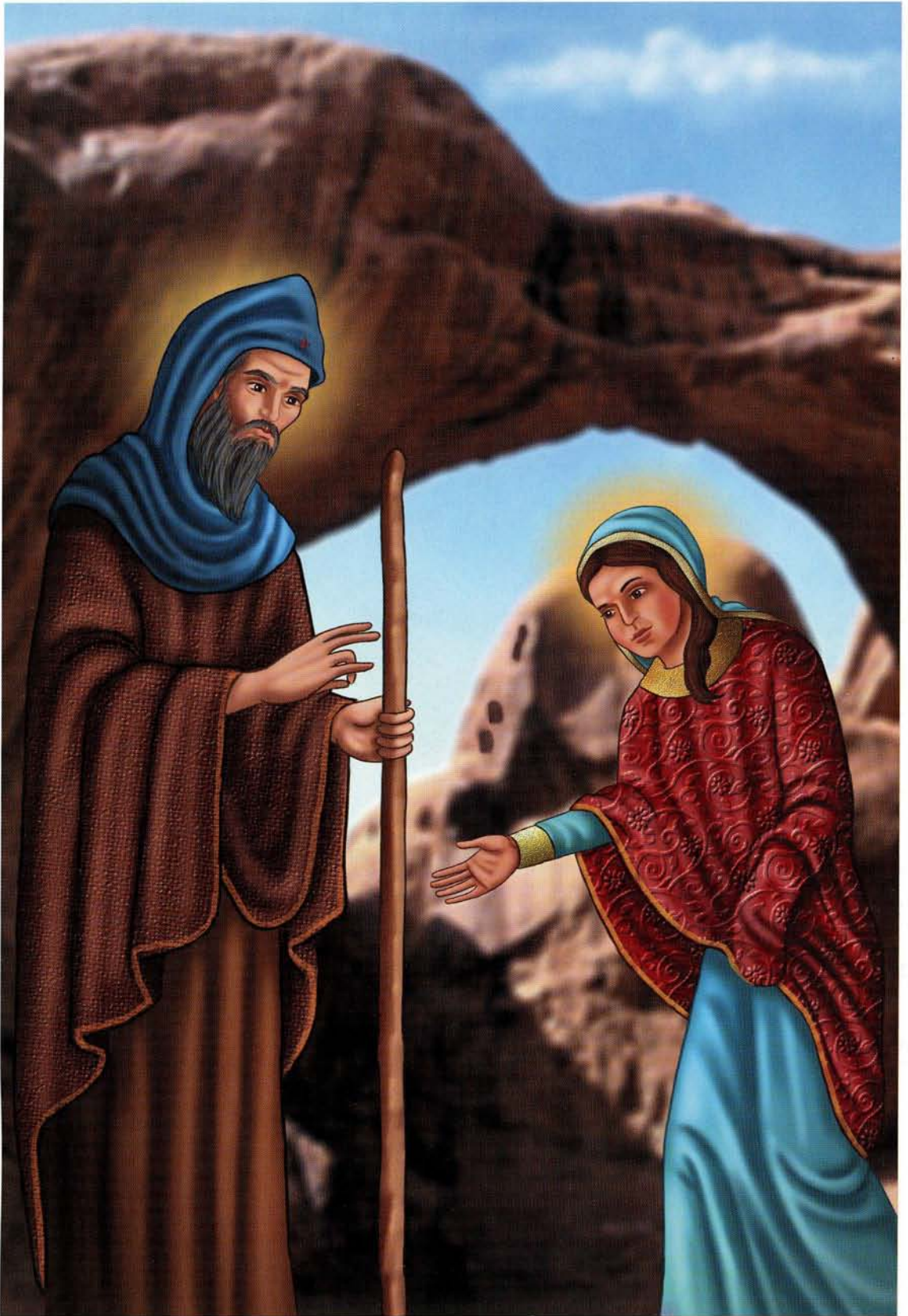
Ε. Γουριώτης

Ἡ Ἁγία Εἰρήνη Χρυσοβαλάντου

Ἡ Ἁγία Εἰρήνη ἔζησε τὴν ἐποχὴ πού αὐτοκράτειρα τοῦ Βυζαντίου ἦταν ἡ Ἁγία Θεοδώρα, περὶ τοῦ 842 μ.Χ. Ἡ καταγωγὴ τῆς ἦταν ἀπὸ τὴν Καππαδοκία καὶ προερχόταν ἀπὸ ἀριστοκρατικὴ οἰκογένεια. Μάλιστα, ἡ ἀδελφὴ τῆς Εἰρήνης, ἦταν παντρεμένη μὲ τὸν ἀδελφὸ τῆς αὐτοκράτειρας, τὸν Βάρδα. Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ἦταν συνήθεια, οἱ γάμοι νὰ γίνονται σὲ μικρὴ ἡλικία. Ἔτσι, ὁ γιὸς τῆς βασίλισσας, ὁ Μιχαήλ, ὅταν ἔγινε 12 ἐτῶν, ζήτησε νὰ τοῦ βροῦν μία σύζυγο γιὰ νὰ νυμφευθεῖ. Τότε οἱ ὑπηρέτες τῆς αὐτοκράτειρας, ταξίδεψαν σὲ διάφορα μέρη, ἐνῶ ἄλλοι ἔφτασαν στὴν Καππαδοκία, στὴν ἐνάρετη καὶ θεοσεβῆ Εἰρήνη, γιὰ νὰ τὴν ὀδηγήσουν στὸ νεαρό βασιλιά. Στὸ δρόμο γιὰ τὸ παλάτι, ἡ σεμνὴ κόρη μὲ τὴ συνοδεία τῆς, συνάντησαν τὸν διορατικὸ Ἅγιο Ἰωαννίκιο, ὁ ὁποῖος τῆς εἶπε:

-Εἰρήνη, καλῶς πηγαίνεις στὴν Κωνσταντινούπολη, γιατί τὸ μοναστήρι τοῦ Χρυσοβαλάντου ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τὴν παρουσία σου.

Ἐκεῖνη, συνέχισε χαρούμενη τὸ ταξίδι τῆς γιὰ τὴ Βασιλεύουσα, δοξάζοντας τὸν Θεὸ γιὰ τὸ διορατικὸ χάρισμα τοῦ μοναχοῦ.

Μέχρι νά φθάσουν στό παλάτι, ὁ Μιχαήλ, εἶχε ἤδη νυμφευθεῖ μία ἄλλη ἀρχοντοπούλα. Ἡ Εἰρήνη τότε, ἐπισκέφθηκε τή μονή τοῦ Χρυσοβαλάντου κι ἐντυπωσιάστηκε τόσο πολύ ἀπό τήν ἀσκητική ζωή τῶν μοναχῶν, πού ἀποφάσισε νά ἀφιερωθεῖ κι αὐτή στόν Θεό. Ἔτσι, ἐλευθέρωσε τοὺς ὑπηρέτες της, μοίρασε τά πλούτη της στοὺς φτωχοὺς κι ἔγινε μοναχή. Κατόπιν, ἔζησε μέ ἀπλότητα, ἔχοντας ταπεινό φρόνημα καί ἀγωνιζόμενη νά ἀποκτήσει ὅλες τίς ἀρετές, γιά νά γίνεи ἀρεστή στό Θεό. Τό μόνο πράγμα πού εἶχε, ἦταν ἓνα φτωχικό, τρίχινο ράσο, τό ὁποῖο φοροῦσε συνεχῶς καί τό ἄλλαζε μία φορά τό χρόνο, στήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Τῆς ἄρεζε νά νηστεύει αὐστηρά καί νά ἀρκεῖται μέ λίγο ψωμί καί νερό τήν ἡμέρα, ἐνῶ κάποιες φορές ἔτρωγε καί λίγα λαχανικά. Παρ' ὅλα αὐτά, εἶχε τή δύναμη νά κάνει ὅλες τίς δύσκολες δουλειές τοῦ μοναστηριοῦ μέ προθυμία κι ἀκόμη νά παρευρίσκεται σέ ὅλες τίς ἱερές ἀκολουθίες μέ μεγάλη χαρά. Στόν ἐλεύθερο χρόνο της, διάβαζε τά ἱερά βιβλία γιά νά ὠφελεῖται, ἐνῶ συνήθιζε νά προσεύχεται ἀσταμάτητα γιά πολλές ὥρες, ἀπό τό βράδυ ὡς τό πρωί, ἔχοντας τά χέρια της ὑψωμένα στό Θεό. Ἡ ἡγουμένη καί οἱ ὑπόλοιπες μοναχές τῆς μονῆς, θαύμαζαν τήν εὐσεβῆ Εἰρήνη καί χαιρόταν γιά τήν πνευματική της πρόοδο.

Κάποιο βράδυ πού ή Ἄγία προσευχόταν στό δωμάτιό της, παρουσιάστηκε ό διάβολος καί τῆς εἶπε ἐνοχλημένος:

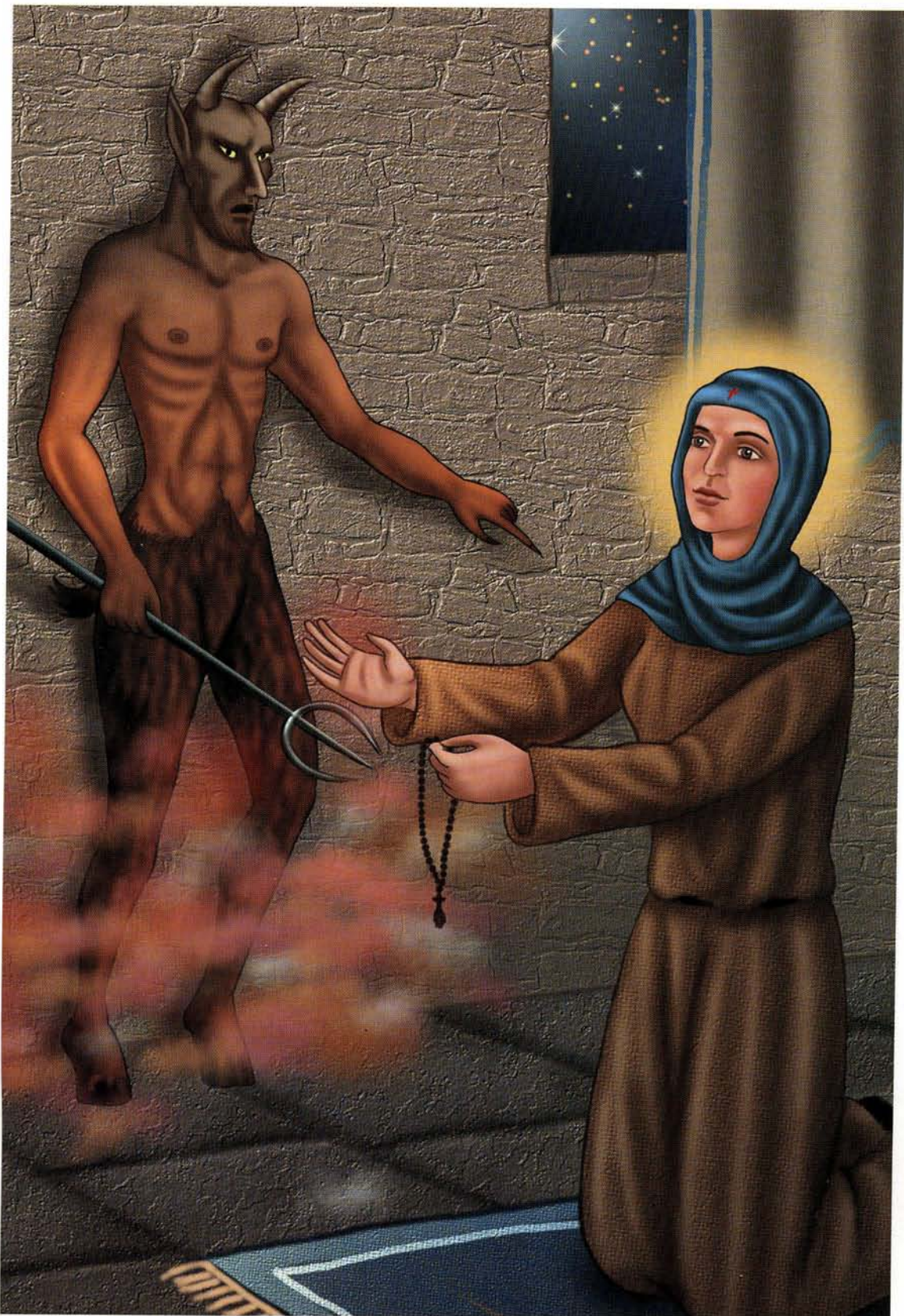
-Ἐπιτέλους καταραμένη γυναίκα, σταμάτα νά προσεύχεσαι γιατί μέ καῖς! Κάθε φορά πού συνομιλεῖς μέ τό Θεό σου μέ βασανίζεις φρικτά!

Ὅμως ή Εἰρήνη ἀδιαφορώντας στά λόγια τοῦ μισόκαλου, ἔκανε μέ πίστη τό σταυρό της κι ἀμέσως τό κακό πνεῦμα ἐξαφανίστηκε κατατρομαγμένο.

Κάποτε, ή εὐλαβής ἡγουμένη τῆς μονῆς ἀρρώστησε βαριά καί σύντομα κοιμήθηκε. Ἔτσι οἱ μοναχές ἀποφάσισαν νά πᾶνε στόν Πατριάρχη Ἅγιο Μεθόδιο, γιά νά τίς προτείνει ποιά νά γινόταν ή νέα προϊσταμένη τοῦ μοναστηριοῦ. Τότε ό φωτισμένος Πατριάρχης πού εἶχε τό διορατικό χάρισμα, εἶπε στίς μοναχές:

-Ξέρω πώς ὅλες ἐπιθυμεῖτε νά σᾶς καθοδηγήσει ή Εἰρήνη καί καλά τό σκεφτήκατε, διότι ό Θεός μου φανέρωσε τίς ἀρετές της καί πράγματι εἶναι ἕνα ἄξιο σκεῦος ἐκλογῆς.

Ἡ ταπεινή Εἰρήνη δέν ἤθελε νά πάρει μία τόσο μεγάλη εὐθύνη ἀλλά κάνοντας ὑπακοή στίς ὑπόλοιπες μοναχές δέχτηκε τήν ἐπιθυμία τους καί ό Ἅγιος Μεθόδιος τήν τοποθέτησε ἡγουμένη.

Από τότε η Όσια άρχισε νά ασχολείται περισσότερο μέ τήν προσευχή. Ήταν ή μητέρα τής μονής κι ένιωθε μεγάλη εϋθύνη για κάθε μία ψυχή ξεχωριστά. Γι' αυτό, όλόκληρα ήμερόνυχτα κλεινόταν στό δωμάτιό της καί παρακαλούσε μέ πίστη τόν Κύριο, νά προστατεύει όλες τές μοναχές άπό τήν άμαρτία, για νά μήν παρεκκλίνουν άπό τό δρόμο Του. Μία νύχτα πού προσευχόταν μέ ύψωμένα τά χέρια της, έμφανίστηκαν δαίμονες στό κελλί της καί οϋρλιάζοντας, προσπαθοϋσαν νά τήν τρομάξουν καί νά τή διακόψουν άπό τήν προσευχή. "Όμως ή Ειρήνη, συνέχισε νά συνομιλεϊ μέ τό Θεό χωρίς νά δίνει σημασία στά πειράγματά τους. Τότε, ένας άπό εκείνους θύμωσε καί άφοϋ άναψε ένα κερι άπό τό καντήλι, έβαλε φωτιά στά ράσα τής Όσίας. Τό ύφασμα άμέσως κάηκε κι άρχισε νά καίγεται καί τό σϋμα τής ήγουμένης, αλλά εκείνη παρέμενε άκίνητη καί ήρεμη συνεχίζοντας τή θερμή προσευχή της. Μία μοναχή τότε, είδε καπνό νά βγαίνει άπό τό δωμάτιο τής Άγίας καί πρόλαβε νά σθήσει τές φλόγες αλλά ή Άγία τής είπε λυπημένη:

-Γιατί μέ στεναχώρησες κόρη μου; Μπροστά μου έστεκε όλόλαμπρος Άγγελος Κυρίου καί μου έπλεκε στεφάνι άπό όλάνθιστα λουλούδια. "Όταν όμως πλησίασε νά τό άκουμπήσει στό κεφάλι μου, ήρθες έσύ κι εκείνος έφυγε. "Έτσι έχασα αύτή τή μεγάλη εϋλογία.

Στό μεταξύ οί πληγές, πού άνοιξαν οί φλόγες, στό άγιασμένο σϋμα τής Ειρήνης, εϋωδίαζαν για πολλές μέρες καί οί μοναχές δόξαζαν τόν Θεό για τά θαυμαστά πού συνέβαιναν στήν ήγουμένη τους.

Μέ τό πέρασμα τῶν χρόνων, ὁ Θεός παραχώρησε στήν Ὁσία τό διορατικό χάρισμα. Πολλοί ἦταν ἐκεῖνοι οἱ πιστοί πού πήγαιναν νά συναντήσουν τή γερόντισσα, νά τῆς ἐμπιστευθοῦν τόν πόνο τους καί νά τή συμβουλευτοῦν. Μάλιστα, ὅταν νύχτωνε, ἡ Ἁγία συνήθιζε νά βγαίνει στή φύση καί νά προσεύχεται ὡς τό πρωί γιά ὅλους τούς ἀνθρώπους. Ἐνα βράδυ, μία μοναχή βγῆκε ἀπό τό κελλί της καί ἐκπληκτικῶς εἶδε τήν ἡγουμένη νά προσεύχεται στήν αὐλή τῆς μονῆς καί τά πόδια της νά μὴν ἀκουμποῦν στή γῆ. Τότε ἐγένε θαῦμα, καί δύο κυπαρίσσια, πού βρισκόταν στόν κῆπο, λύγισαν ἀπό σεβασμό ὅση ὥρα προσευχοῦν ἡ Ἁγία. Ἡ μοναχή, γιά νά γίνει πιστευτή στίς ὑπόλοιπες μοναχές τῆς μονῆς, πῆγε καί ἔδεσε ἀπό ἓνα μαντήλι στίς κορυφές τῶν λυγισμένων δέντρων. Ὄταν ξημέρωσε, οἱ μοναχές εἶδαν τά μαντήλια καί ἀποροῦσαν ποιός ἦταν ἐκεῖνος πού ἔφτασε τόσο ψηλά. Ἐτσι ἡ μοναχή διηγήθηκε τό θαῦμα πού εἶχε δεῖ τήν προηγούμενη νύχτα καί ὅλες εὐχαριστοῦσαν τόν Θεό. Ἀλλά ἡ ταπεινή Εἰρήνη στεναχωρήθηκε πού ἔμαθαν γιά τό θαῦμα, ἐπειδή δέν ἐπιθυμοῦσε καθόλου τή δόξα τῶν ἀνθρώπων ἀλλά ἤθελε νά τή δοξάσει μόνο ὁ Θεός.

Κάποια μέρα, παρουσιάστηκε στο μοναστήρι ένας ναυτικός και είπε στην Ἁγία Εἰρήνη:

-Ἠγουμένη, ἔρχομαι ἀπό τό νησί τῆς Πάτμου. Λίγο πρὶν ξεκινήσω τό ταξίδι μου, ἦρθε ένας σεβάσμιος γεροντάκος κι ἀφοῦ μοῦ ἔδωσε τρία μῆλα, μοῦ εἶπε πώς τόν ἔλεγαν Ἰωάννη καί σου στέλνει αὐτή τήν εὐλογία, πού τήν ἔφερε ἀπό τόν Παράδεισο.

Ἡ γερόντισσα πῆρε χαρούμενη τά τρία εὐλογημένα μῆλα ἀπό τό ναύτη, γνωρίζοντας πώς ἐκεῖνος πού τῆς τά ἔστειλε μέ αὐτό τόν θαυμαστό τρόπο ἦταν ὁ Ἀπόστολος Ἰωάννης, πού ἔζησε στήν Πάτμο, συγγράφοντας τό βιβλίο τῆς Ἀποκάλυψης καί εἶχε κοιμηθεῖ περίπου τό 105 μ.Χ. Αὐτά τά μῆλα διέφεραν ἀπό ὅλα τά ἄλλα, ἦταν πανέμορφα καί εὐωδίαζαν. Τότε ἡ Ὅσια ἔφαγε λίγο ἀπό τό ἕνα καί ἀμέσως μοσχομύρισε ὁλόκληρο τό μοναστήρι. Τό δεύτερο μῆλο, τό μοιράστηκε μία ἄλλη φορά μέ τίς υπόλοιπες μοναχές γιά εὐλογία, ἐνῶ τό τρίτο, τό φύλαγε στό δωμάτιό της γιά παρηγοριά.

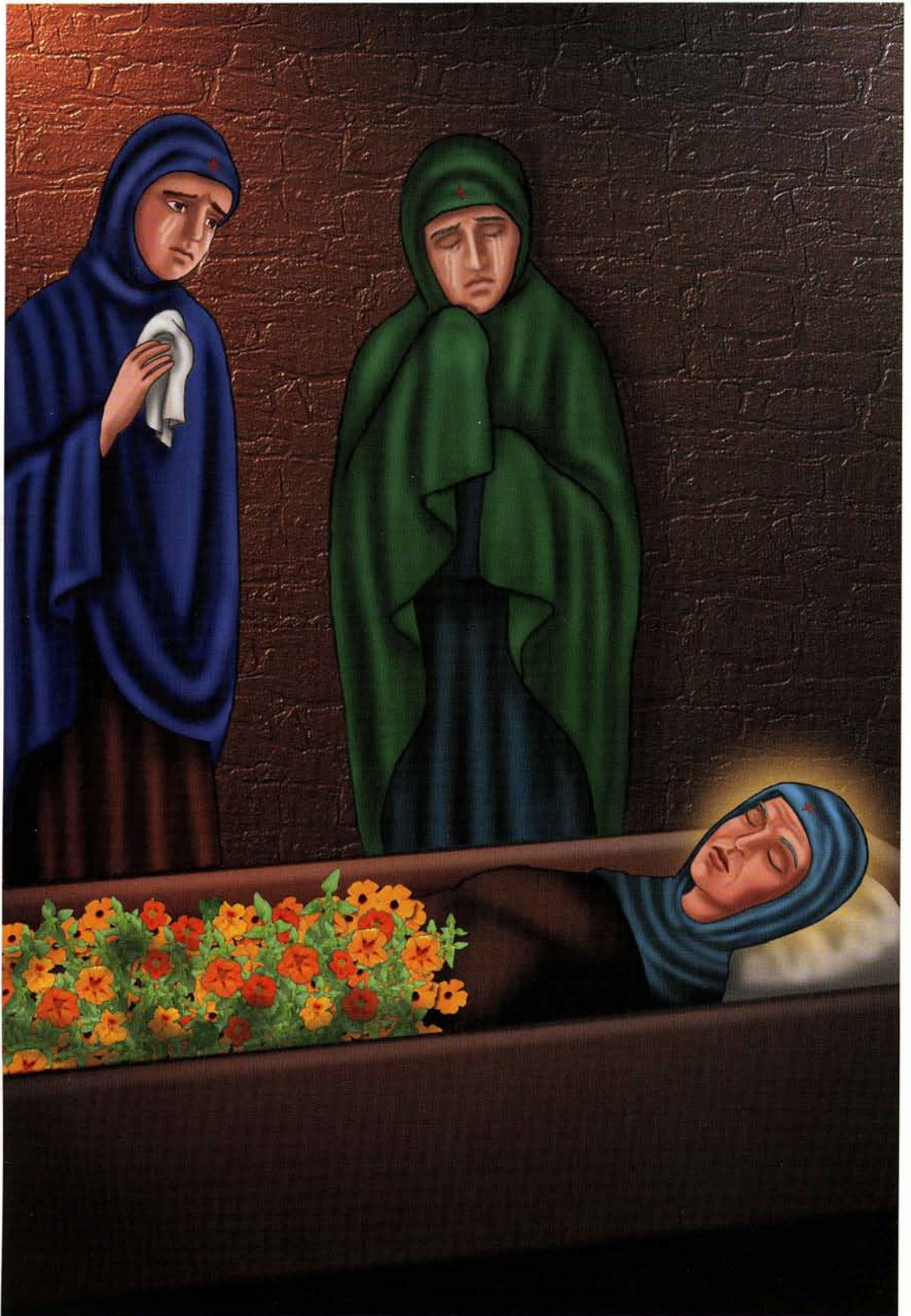
Κάποτε, κάποιοι άδικοι άνθρωποι κατηγορήσαν έναν άρχοντα στό βασιλιά, πώς τάχα ήταν έχθρός του και ό βασιλιάς τόν φυλάκισε χωρίς νά μάθει τήν αλήθεια. Ό πλούσιος άρχοντας έτυχε νά είναι συγγενής τής Άγίας κι έτσι οι γνωστοί του, πήγαν νά ζητήσουν τή βοήθεια τής ήγουμένης. Εκείνη τότε, προσευχήθηκε στό Θεό και τήν ίδια νύχτα ό βασιλιάς είδε στό όνειρό του τήν Όσία Ειρήνη πού του είπε ότι ήταν ή ήγουμένη τής μονής του Χρυσοβαλάντου και άφου τόν μάλωσε, του ζήτησε νά έλευθερώσει τόν άδικημένο άρχοντα. Ταραγμένος ό βασιλιάς ξύπνησε κι άμέσως έστειλε ζωγράφους στό μοναστήρι, για νά ζωγραφίσουν τήν Άγία και νά διαπιστώσει αν αυτή πού είδε στό όνειρό του ήταν ή ίδια. Μόλις οι ζωγράφοι έφτασαν στό μοναστήρι, τούς συνάντησε ή Άγία και τούς είπε:

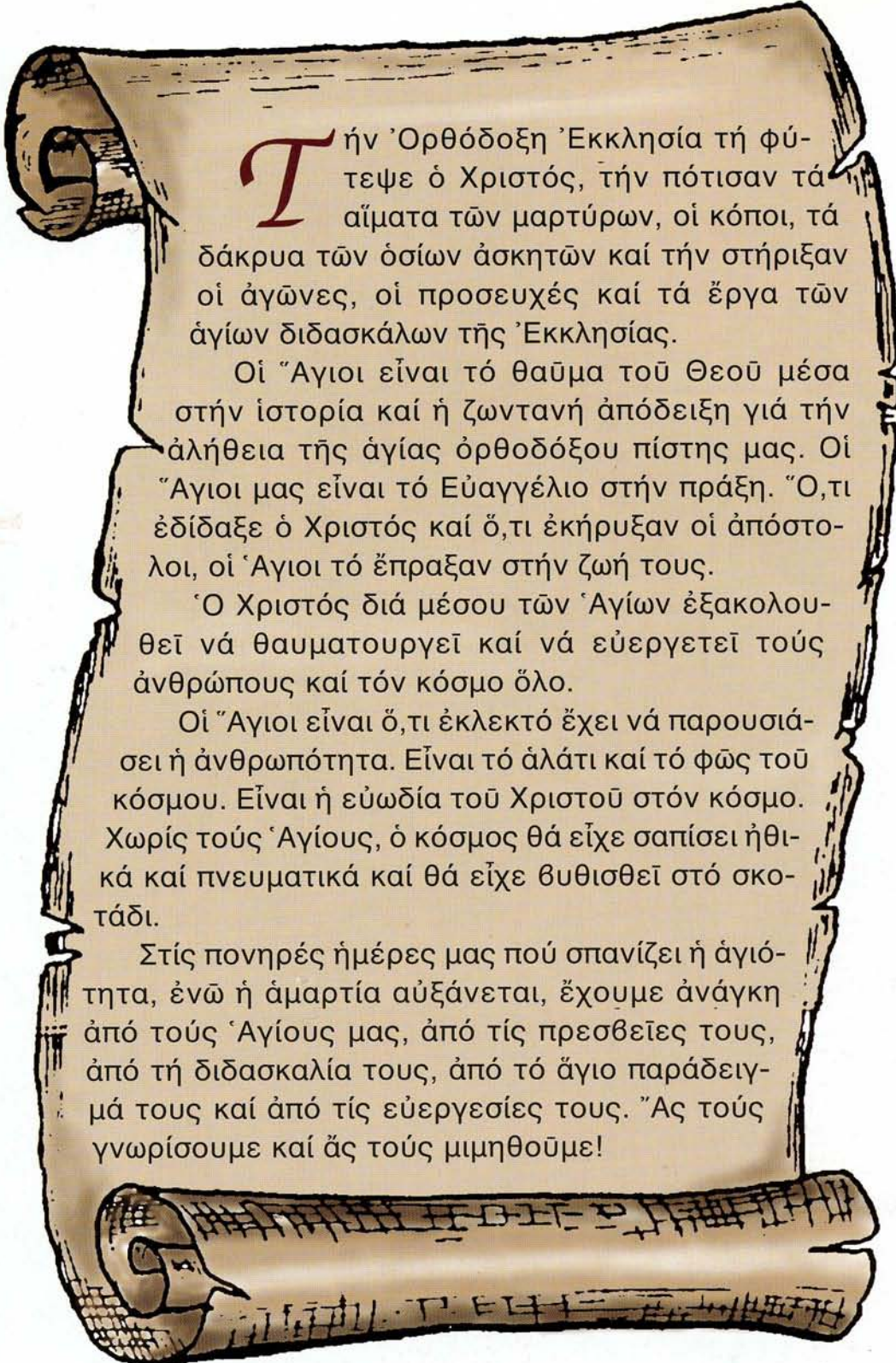
-Πέστε στό βασιλιά σας πώς τό όνειρο πού είδε ήταν αληθινό.

Παρ' όλα αυτά, οι ζωγράφοι βρήκαν ευκαιρία και τήν ζωγράφισαν. Όταν όμως επέστρεψαν στό παλάτι κι έδειξαν τήν εικόνα της στό δύσπιστο βασιλιά, από τήν εικόνα πετάχτηκε φως και τόν τύφλωσε. Εκείνος φοβήθηκε πολύ κι έλευθέρωσε τόν άρχοντα από τή φυλακή. Έπειτα μετανόησε κι έστειλε γράμμα στην Άγία Ειρήνη για νά τόν θεραπεύσει. Η ήγουμένη τότε προσευχήθηκε ξανά κι ό Θεός θεράπευσε τόν τυφλό βασιλιά.

Η Ὁσία Εἰρήνη ἐζησε μέ ἐγκράτεια, ταπεινωση καί πλήρη ὑποταγή στό θέλημα τοῦ Θεοῦ, γι' αὐτό καί ἀξιώθηκε νά κάνει πολλά καί διάφορα θαυμαστά, ἔτσι ὥστε νά δοξάζεται ὁ Θεός. Μιά μέρα, Ἄγγελος ἀπό τόν οὐρανό, ἐμφανίστηκε στήν Ἁγία καί τῆς εἶπε πώς τόν ἐπόμενο χρόνο θά τήν ἔπαιρνε μαζί του κι ὅτι πλησίαζε τό τέλος τῆς. Ἀπό τότε ἄρχισε νά προετοιμάζεται γιά τήν κοίμησή της καί τόν ἐρχόμενο χρόνο, τήν ἡμέρα πού τῆς προεἶπε ὁ Ἄγγελος, κοινώνησε τά Ἀχραντα Μυστήρια, ἔφαγε τό τελευταῖο μῆλο γιά εὐλογία κι ἔπειτα κάλεσε ὅλες τίς μοναχές γιά νά τίς ἀποχαιρετήσῃ. Ὅλες ἔκλαιγαν καί ἦταν πολύ λυπημένες πού θά ἔχαναν τήν πνευματική τους μητέρα, ἀλλά ἡ Ἁγία τίς παρηγόρησε καί τίς συμβούλεψε νά ζοῦν μέ σωφροσύνη καί ὑπακοή, γιατί ὁ Θεός στούς ταπεινοῦς δίνει πλοῦσια τῆ Θεῖα Χάρη Του. Κατόπιν, ξάπλωσε κι ἄρχισε νά προσεύχεται χαρούμενη, μέχρι πού κοιμήθηκε εἰρηνικά, σέ ἡλικία 103 ἐτῶν. Πλήθος κόσμου παρευρέθηκε στήν κηδεῖα της, ἐνῶ καθημερινά, ἀπό τόν τάφο της ἀναβλύζει μέχρι σήμερα ὑπέροχη εὐωδία, γιά νά θυμίζει πάντα, τήν ἁγιασμένη ζωή τῆς ἡγουμένης. Μάλιστα, πολλά θαύματα γίνονται στούς πιστούς πού ἐπικαλοῦνται τό ὄνομά της. Ἡ Ἁγία Εἰρήνη Χρυσοβαλάντου τιμᾶται ἀπό τήν Ἐκκλησία μας, κάθε χρόνο στίς 28 Ἰουλίου.

Τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τὴ φύ-
τεψε ὁ Χριστός, τὴν πότισαν τὰ
αἷματα τῶν μαρτύρων, οἱ κόποι, τὰ
δάκρυα τῶν ὁσίων ἀσκητῶν καὶ τὴν στήριξαν
οἱ ἀγῶνες, οἱ προσευχῆς καὶ τὰ ἔργα τῶν
ἀγίων διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας.

Οἱ Ἅγιοι εἶναι τὸ θαῦμα τοῦ Θεοῦ μέσα
στὴν ἱστορία καὶ ἡ ζωντανὴ ἀπόδειξη γιὰ τὴν
ἀλήθεια τῆς ἀγίας ὀρθοδόξου πίστεως μας. Οἱ
Ἅγιοι μας εἶναι τὸ Εὐαγγέλιο στὴν πράξη. Ὁ,τι
ἐδίδαξε ὁ Χριστός καὶ ὅ,τι ἐκήρυξαν οἱ ἀπόστο-
λοι, οἱ Ἅγιοι τὸ ἔπραξαν στὴν ζωὴ τους.

Ὁ Χριστός διὰ μέσου τῶν Ἁγίων ἐξακολου-
θεῖ νὰ θαυματουργεῖ καὶ νὰ εὐεργετεῖ τοὺς
ἀνθρώπους καὶ τὸν κόσμο ὅλο.

Οἱ Ἅγιοι εἶναι ὅ,τι ἐκλεκτό ἔχει νὰ παρουσιά-
σει ἡ ἀνθρωπότητα. Εἶναι τὸ ἀλάτι καὶ τὸ φῶς τοῦ
κόσμου. Εἶναι ἡ εὐωδία τοῦ Χριστοῦ στὸν κόσμο.
Χωρὶς τοὺς Ἁγίους, ὁ κόσμος θὰ εἶχε σαπίσει ἠθι-
κὰ καὶ πνευματικά καὶ θὰ εἶχε βυθισθεῖ στό σκο-
τάδι.

Στὶς πονηρὲς ἡμέρες μας πού σπανίζει ἡ ἀγιό-
τητα, ἐνῶ ἡ ἀμαρτία αὐξάνεται, ἔχουμε ἀνάγκη
ἀπὸ τοὺς Ἁγίους μας, ἀπὸ τίς πρεσβεῖες τους,
ἀπὸ τὴ διδασκαλία τους, ἀπὸ τὸ ἅγιο παράδειγ-
μά τους καὶ ἀπὸ τίς εὐεργεσίες τους. Ἄς τοὺς
γνωρίσουμε καὶ ἄς τοὺς μιμηθοῦμε!